

især i slutningen af 1980'erne og i begyndelsen af 1990'erne var det deprimerende at opleve forskermiljøer uden begejstring og uden tro på mulighederne i fremtiden. Forskerne brugte oceaner af tid og kræfter på at sikre det økonomiske grundlag for deres forskningsprojekter, og de bekymrede sig om kvaliteten af undervisningen i takt med stigende studentertal uden yderligere tilførsel af ressourcer. Nu er budgetreduktionerne imidlertid afløst af stigende basisbevillinger og langt flere midler til særlige indsatsområder og til opbygning af IT-infrastrukturer, bygninger og apparatur.

Dette signal og denne nye virkelighed har flyttet nålen på forskernes humørbarometer fra slet til smukt. Nu er det debatter om nye muligheder, der præger kontakten imellem politikere og forskere. Der debatteres om genopretning og fornyelse, og forskerne kan igen i højere grad koncentrere sig om at forske og nå resultater. Det er jeg meget tilfreds med at kunne konstatere.

Regeringen ønsker ikke at fordele alle de nye midler efter det samme mønster, som de eksisterende midler fordeles efter. Regeringen har klart signaleret, at de ekstra penge skal bruges bevidst til at styrke dansk forskning og nå international standard på de områder, hvor vi har forskerpotentialet til det, og bruges til hurtigere omsætning for forskningsresultater til anvendelse i erhvervslivet og til udvikling af nye løsninger for de samfundsmæssige opgaver. Disse mål kan Socialdemokratiet fuldt ud støtte, men de kan kun nås i et tæt samspil med forskerne.

Derfor stiller vi krav til og har ønsker om de offentligt ansatte forskeres bidrag til dialogen med omverdenen om, hvad de forsker i, og de resultater, de opnår. Dette gør vi både for at give inspiration til erhvervslivet og politikerne, men i høj grad også for at tilfredsstille borgernes nysgerrighed og derigennem skabe forståelse for, at der skal gives øgede bevillinger til forskningen i en tid, hvor budgetterne i øvrigt bliver strammet, og hvor ret nærværende opgaver som f.eks. børnepasning ikke løses tilfredsstillende alle steder i landet.

Men også forskerne bør være åbne for inspiration fra omverdenen, uden at det behøver gå ud over deres forskningsfrihed. Specielt er det væsentligt, at der sker en endnu større, hurtig og systematisk vidensformidling til erhvervslivet. Det er nemlig en væsentlig inspirationskilde for fornyelse af både produkter og produktionsprocesser og ikke mindst for erhvervslivets

egen forsknings- og udviklingsindsats. Det er ikke nok, at vi øger omfanget af den offentlige forskning, det private erhvervsliv må også investere mere. Det er vigtigt, hvis vi hele tiden skal kunne forbedre miljøet og arbejdsmiljøet, som også er blevet en positiv konkurrencefaktor.

I Socialdemokratiet har vi derfor den opfattelse, at programbevillinger og offentlige fondsbevillinger skal følges op af særlige krav om formidling af forskningsresultaterne, både til de relevante brugere, som typisk findes i erhvervslivet, og til offentligheden i mere bred forstand. Det bliver i høj grad en fremtidig opgave for forskningsrådene at sikre dette. Samtidig skal der stilles krav til forskermiljøerne om at tilrettelægge, hvordan de kan forbedre formidlingen af deres forskning til omverdenen. Formidling af forskningsresultater og åbenhed om, hvad forskerne går og pusler med, er nemlig en forudsætning for, at befolkningen kan tage del i debatten om de etiske aspekter, der knytter sig til forskningen og anvendelsen af forskningsresultater.

I Socialdemokratiet finder vi det væsentligt, at befolkningen får den mulighed, og vi vil opfordre forskningsministeren til at følge op på den etiske redegørelse fra forrige år i forbindelse med, at forskningsministeren – som det fremgår af redegørelsen – vil tage initiativ til at sikre behandling af sager om videnskabelig uredelighed, også inden for andre forskningsområder end det sundhedsvidenskabelige.

Forskningsresultater, som bliver formidlet til den brede offentlighed, vækker interesse for det pågældende forskningsområde, og denne interesse er helt afgørende for, at der på længere sigt fortsat kan tiltrækkes unge med forskerpotentiale i sig til de videnskabelige miljøer.

Med ph.d.-reformen har det været muligt at øge antallet af nyuddannede forskere. Reformen har været gunstig på mange felter. Ikke mindst sikres den enkelte det nødvendige teoretiske fundament via obligatoriske kursusaktiviteter, og ordningen har også bidraget til, at der er rekrutteret flere kvinder til forskerstillinger. I over et år har især rammerne for ph.d.-ordningen imidlertid været årsag til debat og kritik, og i Socialdemokratiet har vi ikke lagt skjul på, at vi mener, at skiftet fra lønmodtagerstatus til studenterstatus har vist sig at medføre flere ulemper end fordele. Den ændrede status giver nogle steder problemer med at tiltrække de bedste kandidater til en forskerkarriere, og de problemer bliver vi nødt til at tage alvorligt.